

Lähtettäjä / Avsändare
 SUOMEN RIISTAKESKUS
 Sompiontie 1
 00730 HELSINKI
 029 431 2001

PÄÄTÖS

Pvm Nro
 30.06.2026 2026-1-000-42988-2

Vastaanottaja / Mottagare
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

POIKKEUSLUPA RIISTANISÄKKÄILLE

HAKIJA XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

HAKEMUS Hakija on hakenut poikkeuslupaa seuraavasti:

Haettava lupa voimassa 1 vuotta

Eläinlaji ja lupamäärä:
 susi 3 kpl

Eläinlaji ja haettu lupa-aika:
 susi 30.6.2026 - 30.7.2026

Hakemusalue:
 Pinta-ala 30 ha
 - 4E7S4QGDEF.pdf

Poikkeusperusteet:

SUSI
 Haen poikkeuslupaa ML 41 a §:n 1 momentin mukaisesti:
 -karjankasvatukselle aiheutuvan erityisen merkittävän vahingon ehkäisemiseksi

Kielletyt menetelmät:

- Haen lupaa poiketa metsästyslain 33 §:ssä säädetyistä pyyntivälineitä ja pyyntimenetelmiä koskevista kielloista seuraavasti:
 Keinotekoisien valonlähteen ja yöammuntaan tarkoitettujen tähtäslaitteiden käyttö.

Liitteet

- Eläimet kuolleet.pdf
 lista 21.6.2026 tapetuista lampaista
 - Lausunto SUDEN TAPPAMASTA lampaista.pdf
 RHY
 - WhatsApp Image 2026-06-24 at 19.10.09(1).jpeg
 ESS juttu
 - Liite 1. Perustelut poikkeuslupaan ja ennakoivat toimenpiteet.pdf
 Perustelut poikkeusluvalle ja ennakoivat toimenpiteet
 - WhatsApp Image 2026-06-24 at 19.10.09.jpeg
 ESS juttu

- WhatsApp Image 2026-06-24 at 19.10.09(2).jpeg
ESS juttu
- WhatsApp Image 2026-06-24 at 19.10.09(3).jpeg
ESS juttu
- WhatsApp Image 2026-06-24 at 19.10.09(4).jpeg
ESS juttu
- WhatsApp Image 2026-06-26 at 20.25.54.jpeg
Riistakamerakuva laitumelta 26.6 Useampi video saatavilla kolmesta peräkkäin jolkottavasta sudesta laitumella
- 20251029_160818.jpg
vahinko 2025, lammas tapettu talon läheisyydessä
- Petovahinko työselvitys.pdf
21.6 tapahtuneen vahingon työselvitys. Näitä kuluja ei olla huomioitu vahingon arvossa, kuten ei myöskään raatokuljetuksen laskua.
- a2ee0b6e-7a7b-454a-9720-7422ee262990 - Softsolution päätös petovahingosta 2025.pdf
petovahinkokorvaus vahingosta 2025

Hakemuksen perustelut

Syy siitä, miksi mm. kielletyt pyyntivälineet ja pyyntimenetelmät ovat tarpeen:

- susi: Suden lajikohtainen saalistuskäyttäytyminen painottuu yöaikaan. Näillä varmistetaan yksilöiden varma tunnistaminen ja turvallisen toteuttamisen.

Selvitys hakemuksen perusteena olevasta vahingosta tai muusta perusteesta

Vahingon suuruus:

- susi: 58000 €

Selvitys vahingosta:

- susi: Kuolleista 14kpl oli 1-vuotiaita, 8kpl 2-vuotiaita ja 3kpl vanhempaa uuha. MMM asetus 834/2018 mukaan yli 1v jalostusuuhen arvo on 431€. Laskennallisesti uuhi poikii 7 kertaa elämänsä aikana n. 1,6 karitsaa. Yhden teuraskaritsan arvo n. 110€ + teuraspalkkio 43€. Vuotuinen uuhipalkkio 67€.

Keino tai toimenpide:

- susi: Toimenpiteet liitteenä. Liite 1

Toimenpiteen vaikutukset:

- susi: Toimenpiteet liitteenä. Liite 1

Poikkeusluvan kohteena olevan eläinlajin kannan tila ja käyttäytyminen alueella:

Yksilömäärä:

- susi: 7-10

Kuvaus käyttäytymisestä:

- susi: Herralasta 40km säteellä tehdyt havainnot tassussa: vuonna 2024 146 kpl, vuonna 2025 1187 kpl, tähän asti 2026 tehdyt havainnot 527 kpl. Sudet kävivät ensimmäisen kerran syksyllä 2025 kahtena peräkkäisenä yönä 150m päässä meidän asutussa talossa ja tappoivat 4 lammasta. Liikkuvat asutuksien läheisyydessä myös päiväsaikaan ja käyvät läheisen hevostallin pihassa. Tappoivat meidän laitumella 21.6 25 lammasta. Sudet osuivat laitumella olevaan riistakameraan 26.6.

Välitoimenpiteet

30.6.2026 Selvityspyyntö, Puhelin

Suomen riistakeskus on pyytänyt hakijalta selvitystä, onko eläinten siirtäminen pois laitumilta mahdollinen ratkaisu niiden suojaamiseksi susien aiheuttamilta vahingoilta.

Hakijan antaman selvityksen mukaan siirtäminen ei ole toteutuskelpoinen ratkaisu. Vahinkokohteen laitumet sijaitsevat vähintään kahden kilometrin päässä tilakeskuksesta ja lampaat pitäisi haastavien maasto-olosuhteiden vuoksi paimentaa alueelle. Tästä koituisi hakijan mukaan kohtuutonto ajanmenekkiä ja työmäärää, eikä päivittäinen siirto ole näin ollen käytännössä toteutettavissa. Lisäksi hakijan mukaan haasteita aiheuttaa se, ettei eri ikäiset ja eri sukupuolta olevat lampaat voi laiduntaa samoilla lohkoilla ja näin ollen näin siirrot täytyisi toteuttaa erikseen.

Suomen riistakeskus on täydentänyt hakemusta hakijan pyynnöstä hakemusajan osalta. Hakija on pyytänyt muuttamaan haettua poikkeuksen alkamisajankohtaa 30.6.2026

PÄÄTÖS

Suomen riistakeskus on päättänyt myöntää poikkeusluvan seuraavasti:
Susi 1 kpl 30.6.2026 - 30.7.2026

Poikkeusedellytys

Metsästyslain 41 a §:n 1 momentin 2 kohta: viljelmille, karjankasvatukselle, metsätaloudelle, kalataloudelle, porotaloudelle, vesistölle tai muulle omaisuudelle aiheutuvan erityisen merkittävän vahingon ehkäisemiseksi

Poikkeusluvalla voidaan metsästä yksi erityisen merkittäviä vahinkoja aiheuttanut susi päätöksen karttaliitteen mukaiselta alueelta Ehdot-kohdassa mainituin ehdoin edellyttäen, että luvan käyttäjällä on alueelle siihen muutoin säännösten edellyttämä oikeus ja alueella on ulkona laiduntavia lampaita

Pyynti tulee toteuttaa vahtimalla poikkeuslupa-alueella sijaitsevilla lampaiden laitumille ja lampaiden tuotantoeläinsuojilla sekä niiden välittömässä läheisyydessä. Pyynti voidaan toteuttaa myös muilla metsästyslaissa tai tässä päätöksessä sallituilla pyyntimenetelmillä, mikäli pyynti aloitetaan edellä mainituilta kohteilta viipymättä susihavainnon jälkeen.

Suomen riistakeskus on päättänyt myöntää hakijalle metsästyslain 41 §:n 3 momentin nojalla luvan poiketa metsästyslain 33 §:ssä säädetystä keinoitekoisen valolähteen käyttökiellosta, sekä elektronisten ampumiseen tarkoitettujen pimeänäkölaitteiden käyttökiellosta.

Ehdot

Poikkeusluvan ehdot ovat seuraavat:

Tämän poikkeusluvan nojalla voidaan pyytää päätöksessä mainitulla alueella edellyttäen, että luvan käyttäjällä on alueella siihen muutoin metsästyslain säännösten edellyttämä oikeus. Lisäksi edellytetään, että alueella on laiduntavia lampaita.

Tämän poikkeusluvan nojalla on sallittua pyytää sutta vahtimalla poikkeuslupa-alueella sijaitsevilla lampaiden laitumille ja lampaiden tuotantoeläinsuojilla sekä niiden välittömässä läheisyydessä. Pyynti voidaan toteuttaa myös muilla metsästyslaissa tai tässä päätöksessä sallituilla pyyntimenetelmillä, mikäli pyynti aloitetaan edellä mainituilta kohteilta viipymättä susihavainnon jälkeen.

Poikkeusluvan käyttäjän tulee ottaa huomioon, että oikeudesta metsästää luonnonsuojelulain mukaisilla suojelualueilla on lisäksi voimassa, mitä siitä erikseen säädetään tai määrätään.

Poikkeusluvan käyttötarkoituksen vuoksi lupaa ei saa käyttää kaupallisessa tarkoituksessa.

Toimenpiteiden suorittamiseen saa osallistua kerrallaan korkeintaan 30 henkilöä.

Poikkeusluvan saajan on nimettävä metsästyslain 30 §:n perusteella metsästyksen johtaja ja tarvittava määrä varajohtajia. Metsästysasetuksen 23 §:n 3 momentin mukaan karhun, suden, ahman ja ilveksen metsästyksen johtajan tulee: 1) suunnitella käytännön metsästystapahtumat; 2) antaa metsästykseseen osallistuville tarvittavat määräykset metsästyksestä ja siinä noudatettavista turvallisuustoimenpiteistä; sekä 3) huolehtia, että poikkeusluvan ehtoja ja metsästystä koskevia säännöksiä noudatetaan.

Metsästysasetuksen 23 §:n 4 momentin mukaan suden metsästyksen johtajasta ja varajohtajista on poikkeusluvan saajan ilmoitettava kirjallisesti ennen metsästyksen alkamista asianomaiselle riistanhoitoyhdistykselle.

Metsästysasetuksen 23 §:n 5 momentin mukaan seuruemetsästyksessä on joko metsästyksen johtajan tai varajohtajan oltava läsnä. Metsästyksen johtajan tai varajohtajan ei kuitenkaan ole oltava läsnä, jos metsästys tapahtuu vahtimalla. Seuruemetsästyksellä tarkoitetaan metsästystapahtumaa, jossa on läsnä useampi kuin yksi metsästäjä.

Poikkeusluvan nojalla pyyntiin osallistuvien henkilöiden nimet on ilmoitettava Hämeen poliisilaitokselle ja Suomen riistakeskukselle ennen pyyntiin ryhtymistä. Lisäksi jokaisesta pyyntiin lähdöstä ja pyyntialueesta on etukäteen ilmoitettava Hämeen poliisilaitokselle ja Suomen riistakeskukselle. Ilmoitus lähetetään Hämeen poliisilaitokselle osoitteeseen erayhdyshenkilot.hame@poliisi.fi ja Suomen riistakeskukselle osoitteeseen etela-hame@riista.fi.

Poikkeuslupa oikeuttaa käyttämään pyynnissä metsästyslain 33 §:n estämättä keinovaloa, sekä elektronisia ampumiseen tarkoitettuja pimeänäkölaitteita.

Lukuun ottamatta edellä mainittuja poikkeuksia pyynnissä ja eläimen tappamisessa on sallittu käyttää ainoastaan metsästyslaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä sallittuja pyyntivälineitä ja pyyntimenetelmiä.

Poikkeusluvan nojalla saaliiksi saatu susi kuuluu valtiolle ja se on toimitettava Luonnonvarakeskukselle oheisena liitteenä olevan ohjeen mukaisesti. Poikkeusluvan saajan on otettava yhteyttä Luonnonvarakeskuksen suurpetotutkimukseen asiasta sopimiseksi.

Poikkeusluvan saajan on ilmoitettava Suomen riistakeskukselle, poliisille ja Metsähallituksen erätarkastajalle poikkeusluvan nojalla tapahtuneen pyynnin tuloksesta. Ilmoitus on tehtävä Suomen riistakeskukselle ensisijaisesti oma.riista.fi -palvelussa. Jos tämä ei ole mahdollista, niin saalisilmoitus voidaan tehdä toimittamalla saalisilmoituslomake postitse (Suomen riistakeskus, LH-kirjaamo, Sompiontie 1, 00730 Helsinki) tai

sähköpostitse (saaliit@riista.fi) Suomen riistakeskukselle. Ilmoitus poliisille toimitetaan sähköpostilla osoitteeseen erayhdyshenkilot.hame@poliisi.fi sekä Metsähallituksen erätarkastajalle sähköpostilla tommi.suonpaa@metsa.fi.

- 1) ensimmäisenä arkipäivänä siitä, kun poikkeusluvassa tarkoitettu riistaeläin on tullut pyydystetyksi, taikka
- 2) jos riistaeläin on jäänyt pyydystämättä, ensimmäisenä arkipäivänä poikkeusluvan voimassaolon päättymisestä.

Ilmoituksessa on mainittava tämän poikkeusluvan numero, saalisyksilö, sen sukupuoli, pyyntiajankohta ja pyyntipaikan koordinaatit. Lisäksi tulee ilmoittaa ampujan nimi ja metsästäjännumero.

Lisäksi on tehtävä välittömästi tekstiviestillä saalisilmoitus Suomen riistakeskuksen Etelä-Hämeen aluetoimistolle. Tekstiviestillä on ilmoitettava, kun susi on saatu saaliiksi ja tieto pyynnin aloituspaikasta. Ilmoitus lähetetään numeroon 029 431 2223.

Maastoon haavoittuneena jääneestä sudesta on viipymättä ilmoitettava poliisille ja Suomen riistakeskuksen Etelä-Hämeen aluetoimistolle.

Jos pyynnissä saadaan saaliiksi pannoitettu susi, on panta toimitettava välittömästi Suomen riistakeskuksen Etelä-Hämeen aluetoimistolle.

Poikkeusluvan saaja tai luvan käyttäjä on täydessä vastuussa toiminnan organisoimisesta, toiminnasta aiheutuvista kustannuksista ja itselle sekä muille osapuolille aiheutuvista, muista kuin Metsästäjävakuutuksen kautta korvattavista vahingoista tai kustannuksista.

Pyynnissä on muutoin noudatettava mitä metsästyslaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä määrätään. Lisäksi on noudatettava, mitä muussa lainsäädännössä säädetään taikka viranomaisten antamissa päätöksissä tai määräyksissä määrätään sekä niitä yksityisoikeudellisiin sopimuksiin perustuvia ehtoja, jotka on asetettu luvansaajan aluetta koskeviin metsästysoikeuksiin tai -lupiin.

Päätöksen perustelut

Keskeiset sovelletut säännökset

Susi on rauhoitettu metsästysasetuksen (666/1993) 24 §:n 1 momentin 26 kohdan perusteella 11.2-30.11. välisenä aikana. Valtioneuvoston asetuksen suden kiintiömetsästyksestä mukaan (1433/2025) susi on metsästyslain (615/1993) 10 §:n 1 momentissa tarkoitettu alueellisen kiintiön nojalla metsästettävä laji. Metsästyslain 10 §:n 2 momentin perusteella Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä siitä, mitä riistaeläinlajeja rajoitus koskee, suurimmasta sallitusta saalismäärästä, saalisyksilöiden sukupuolesta ja iästä sekä alueesta, jota rajoitus koskee.

Suden rauhoituksesta voidaan poiketa ja pyynti sallia rauhoitusajan ulkopuolella myös Suomen riistakeskuksen luvalla metsästyslain 41 §:n 1 ja 2 momentin nojalla 41 a §:ssä säädetyin edellytyksin, jos muuta tyydyttävää ratkaisua ei ole eikä päätös haittaa lajin suotuisan suojelutason säilyttämistä tai saavuttamista lajin luontaisella levinneisyysalueella

- 1) luonnonvaraisen eläimistön tai kasviston säilyttämiseksi;
- 2) viljelmille, karjankasvatukselle, metsätaloudelle, kalataloudelle, porotaloudelle, vesistölle tai muulle omaisuudelle aiheutuvan erityisen

merkittävän vahingon ehkäisemiseksi;

3) kansanterveyden, yleisen turvallisuuden tai muun erittäin tärkeän yleisen edun kannalta pakottavista syistä, mukaan lukien taloudelliset ja sosiaaliset syyt, sekä jos poikkeamisesta on ensisijaisen merkittävää hyötyä ympäristölle; tai

4) näiden lajien tutkimus-, koulutus-, uudelleensijoittamis- ja istuttamistarkoituksessa taikka eläintautien ehkäisemiseksi.

Suomen riistakeskus voi metsästyslain 41 a §:n 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa myöntää luvan myös poiketa 32 §:ssä säädetystä moottorikäyttöisten kulkuneuvojen käytön rajoituksista, 33 §:ssä säädetystä pyyntivälineitä ja pyyntimenetelmiä koskevista kielloista, 34 §:n nojalla annetun valtioneuvoston asetuksen säännöksistä, 35 §:ssä säädetystä metsästysaseen kuljettamista koskevista säännöksistä ja 51 §:n 1 momentissa säädetystä koiran kiinnipitovelvollisuudesta.

Metsästyslain 41 a §:n 2 momentin mukaan saaliiksi saatu susi kuuluu valtiolle ja se on toimitettava riistaeläinten tutkimusta tekeväälle tutkimuslaitokselle. Tutkimuslaitoksen tulee hävittää riistaeläin, luovuttaa se yleishyödylliseen tarkoitukseen tai myydä valtion lukuun.

Metsästyslaissa säädetystä poikkeusluvasta annetun valtioneuvoston asetuksen (452/2013) 1 §:ssä säädetään poikkeusluvan hakemisesta, 2 §:ssä poikkeamisen edellytysten arvioinnista, 4 §:ssä riistaeläintä koskevan poikkeusluvan myöntämisestä ja lupamääräyksistä, 5 §:ssä poikkeusluvan voimassaoloajasta sekä 7 §:ssä poikkeuslupaan liittyvästä saaliin ilmoittamisvelvollisuudesta.

Yllämainittuun asetukseen on tullut muutoksia 2 §:n, 4 §:n ja 5 §:n osalta valtioneuvoston asetuksessa metsästyslaissa säädetystä poikkeusluvasta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta (479/2024).

Metsästyslaissa säädetystä poikkeusluvasta annetun valtioneuvoston asetuksen 2 §:n mukaan Suomen riistakeskuksen on metsästyslain 41 a §:n 1 momentin 1-3 kohdassa säädettyjä poikkeusluvan myöntämisedellytyksiä arvioidessaan selvitettävä:

1) poikkeusluvan kohteena olevan riistaeläinlajin kanta tai kannan tila haetulla poikkeuslupa-alueella, maakunnassa sekä koko maassa ja karhun, suden, ilveksen ja ahman kohdalla myös lajin biologiset ominaispiirteet;

2) poikkeusluvan kohteena olevan riistaeläinlajin yksilön käyttäytyminen haetulla poikkeuslupa-alueella;

3) tarvittaessa viranomaisen, julkisia hallintotehtäviä hoitavien organisaatioiden ja tutkimuslaitosten tiedot, jotka liittyvät poikkeusluvan hakuperusteeseen; ja

4) metsästyslain 41 a §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettu tapauksessa turvattavan lajin kanta maakunnassa ja koko maassa sekä lajin biologiset ominaispiirteet ja lajin elinvoimaisuuteen liittyvät uhat.

Suomen riistakeskuksen on kirjattava selvityksen keskeiset tulokset poikkeuslupapäätökseen.

Suomen riistakeskuksen on 1 momentissa säädetyn lisäksi poikkeusluvan

myöntämisedellytyksiä arvioidessaan selvitettävä muiden tyydyttävien ratkaisujen mahdollisuus. Muuna tyydyttävänä ratkaisuna ei pidetä karhua, sutta, ilvestä ja ahmaa koskevan poikkeusluvan kohdalla yksilön tai yksilöiden loukuttamista tai nukuttamista ja siirtämistä toisaalle.

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 4 §:n mukaan poikkeuslupa voidaan myöntää vain sille rajatulle alueelle, jolla metsästyslain 41 a–41 d §:ssä säädetyt poikkeusluvan myöntämisedellytykset täyttyvät. Jos vahinkoa tai uhkaa aiheuttavan karhu-, susi-, ilves- tai ahmayksilön tunnistaminen ei sääolosuhteista, lajin biologisista ominaispiirteistä tai muusta perustellusta syystä johtuen ole mahdollista, voidaan poikkeuslupa myöntää kohdentamatta poikkeuslupaa tiettyyn yksilöön.

Metsästyslain 41 a §:n 1 momentin perusteella myönnetyssä sutta koskevassa poikkeusluvassa on määrättävä, että pyyntiin osallistuvien henkilöiden nimet on ilmoitettava alueen poliisilaitokselle ennen pyyntiin ryhtymistä ja että jokaisesta pyyntiin lähdöstä ja pyyntialueesta on etukäteen ilmoitettava poliisilaitokselle. Jos pyynti tapahtuu kunnassa, johon kuuluu rajavyöhykettä, edellä mainitut tiedot on määrättävä ilmoitettavaksi myös rajavartiolaitokselle.

Lisäksi asetuksen 5 §:ssä säädetään, että poikkeuslupa voidaan myöntää enintään 31 vuorokauden ajaksi.

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 7 §:n mukaan poikkeusluvan saajan on ilmoitettava Suomen riistakeskukselle ja poliisille ahman, ilveksen, karhun, saukon ja suden pyynnin tuloksesta ensimmäisenä arkipäivänä siitä, kun poikkeusluvassa tarkoitettu riistaeläin on tullut pyydystetyksi taikka, jos riistaeläin on jäänyt pyydystämättä, poikkeusluvan voimassaolon päättymisestä. Ilmoituksessa on mainittava pyydystettyjen eläinten määrä ja pyyntipaikan koordinaatit. Nisäkkäiden osalta on ilmoitettava myös pyyntiajankohta ja sukupuoli. Lisäksi metsästyslain 38 b §:n mukaan on saalisrekisteriin ilmoitettava metsästäjän nimi ja metsästäjännumero.

Poikkeuslupien ja 41 a §:n 4 momentissa tarkoitettun alueellisen kiintiön nojalla pyydetävän saaliin vuotuista määrää voidaan rajoittaa. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä siitä, mitä riistaeläinlajeja tai poikkeusluvan myöntämisperustetta rajoitus koskee, suurimmasta sallitusta saalismäärästä, saalisyksilöiden sukupuolesta ja iästä sekä alueesta, jota rajoitus koskee. Lisäksi maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 41 a §:n 3 momentissa tarkoitettun poikkeusluvan päämäärästä ja alueesta, jota päämäärä koskee, sekä poikkeuksen kohteena olevan lajin suotuisan suojelutason viitearvosta. (23.5.2025/244). Tällä hetkellä maa- ja metsätalousministeriö ei ole rajoittanut pyydetävän saaliin vuotuista määrää.

Lisäksi maa- ja metsätalousministeriö on linjannut susikannan hoitoa Suomen susikannan hoitosuunnitelmassa. Susikannan hoitosuunnitelma on vahvistettu 5.11.2019. Hoitosuunnitelman päivityksessä kohdassa 'Reagointi toistuvaa haittaa ja ongelmia sekä vahinkoja tai uhkaa aiheuttaviin susiin' todetaan seuraavaa:

"Haittaa tuottavaan susiyksilöön voidaan puuttua Suomen riistakeskuksen

poikkeusluvalla tai poliisin määräyksellä. Osa susireviireillä asuvista kansalaisista kokee, että poliisi ei puutu tai puuttuu vasta äärimmäisissä tapauksissa suden tuomaan turvallisuushkaan. Vahinkoperusteisen poikkeuslupan hakeminen Suomen riistakeskukselta koetaan hankalaksi ja luvan saamisen kriteerit kohtuuttomiksi. Niissä tapauksissa, kun poikkeuslupa on saatu, tekevät poikkeuslupan tiukat ehdot suden pyytämisen vaikeaksi. Näin on syntynyt tilanne, jossa paikalliset kokevat, ettei heillä ole keinoja puuttua ongelmia tuottavien susien käyttäytymiseen. Tällöin voi nousta tunne, että viranomaiset tai riistahallinto eivät ota paikallistasolla koettuja huolia vakavasti."

"Poliisilaissa on säädetty poliisimiehen oikeudesta ottaa kiinni ja viimesijaisena keinona lopettaa eläin, joka aiheuttaa vaaraa ihmisen hengelle, terveydelle tai huomattavaa vahinkoa omaisuudelle. Eduskunnan oikeusasiamiehen ratkaisukannanotossa on todettu poliisilain käyttöalan rajoitukset. Oikeusasiamiehen mukaan poliisilain soveltamisalaksi jää lähinnä reagoiminen sellaisiin nopeasti yhä uhkaavammaksi kehittyviin, ihmisen hengelle tai terveydelle vaaraa aiheuttaviin taikka omaisuudelle huomattavaa vaaraa aiheuttaviin tilanteisiin, joissa ei ole aikaa selvittää metsästyslain tai -asetusten soveltamisedellytyksiä."

"Erityisesti on huomioitu, että poliisilain mukaisesti toteutettujen susiyksilöiden poistojen tarkoituksena ei ole toimia ennakoivana tai kantaa säätelevänä tekijänä. Niissä yleistä turvallisuutta heikentävissä tilanteissa, jotka eivät ole poliisilain soveltamisen näkökulmasta välittömiä, mutta jotka kuitenkin ovat toistuvia, on Suomen riistakeskuksella toimivalta arvioida tilannetta ja toimia metsästyslaissa säädetyin edellytyksin."

"Sudet aiheuttavat vahinkoja myös tuotanto- ja kotieläimille, joista vahingot kohdistuvat lähinnä poro- ja lammastalouteen sekä koiriin. Maa- ja metsätalousministeriön koolle kutsuman erävalvonnan yhteistyöryhmän linjausten mukaan päätökset omaisuusvahinkoja aiheuttavien susien poistamisesta kuuluvat pääasiassa Suomen riistakeskuksen toimivaltaan. Linjaus pohjautuu oikeuskanslerin ja oikeusasiamiehen ratkaisuihin. Jos omaisuusvahinkoihin liittyy uhkaa myös ihmisten turvallisuudelle, tällöin myös poliisi toteuttaa tapauskohtaista harkintaa."

"Lähtökohtana on, että koti- ja tuotantoeläimille aiheutuvia vahinkoja pyritään estämään ennalta. Niissä tilanteissa, joissa sudet aiheuttavat erityisen merkittäviä vahinkoja, eikä ennaltaehkäisystä ole riittävää apua, susi on mahdollista tappaa vahinkoperusteisella poikkeusluvalla. Suomen riistakeskus tekee näistä poikkeusluvista päätökset metsästyslain sekä valtioneuvoston asetuksen perusteella. Lisäksi eri oikeusasteiden ratkaisut linjaavat poikkeuslupapäätöksiä. Metsästyslaissa on säädetty ne edellytykset, joita Suomen riistakeskuksen tulee tapauskohtaisesti arvioida poikkeuslupaa myönnettäessä. Arvioitavia asioita ovat muun tyydyttävän ratkaisun käyttö vahinkojen ehkäisemiseksi, suotuisan suojelutason säilyminen sekä se pystytäänkö poikkeuksella ehkäisemään erityisen merkittävien vahinkojen syntymistä. Jokaisessa vahinkotapauksessa tehdään tilannekohtaista arviointia, eikä yleislinjausta päätöksenteolle voida luoda".

NATURA-ARVIOINNIN TARVE

Natura-arviointia ei ole tarve tehdä, koska Suomella on poikkeus suden osalta luontodirektiivin II -liitteen velvoitteista.

SUOTUISA SUOJELUTASO

Susi on kuulunut luontodirektiivin liitteen IV a kohdassa mainittuihin yhteisön tärkeinä pitämiin, tiukkaa suojelua vaativiin eläinlajeihin, joihin kuuluvien yksilöiden pyydystäminen ja tappaminen on lähtökohtaisesti kiellettyä. Hiljakkoin susi muutettiin tiukasti suojellusta lajista suojelluksi lajiksi koko yhteisön alueella ja se kuuluu nykyisin luontodirektiivin liitteen V mukaisiin yhteisön tärkeinä pitämiin lajeihin, joiden ottaminen luonnosta ja hyväksikäyttö voi vaatia hyödyntämisen säätelyä. Susi on rauhoitettu metsästysasetuksen (666/1993) 24 §:n 1 momentin 26 kohdan perusteella 11.2-30.11. välisenä aikana.

Luontodirektiivin mukaan lajin suojelun taso katsotaan suotuisaksi, kun kyseisen lajin kannan kehittymistä koskevat tiedot osoittavat, että tämä laji pystyy pitkällä aikavälillä selviytymään luonnollisten elinympäristöjensä elinkelpoisena osana, ja lajin luontainen levinneisyysalue ei pienene eikä ole vaarassa pienentyä ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa, ja lajin kantojen pitkäaikaiseksi säilymiseksi on ja tulee todennäköisesti olemaan riittävän laaja elinympäristö. Suotuisan suojelun tason määrittely tehdään luontodirektiivin 17 artiklan mukaisessa menettelyssä.

Vahvistetun susikannan hoitosuunnitelman mukaan suotuisa suojelun taso saavutetaan turvaamalla kunkin susilauman elinvoimaisuus. Suomi on pitkään tavoitellut suotuisaa suojelun tasoa tiukan suojelun keinoin, siinä kuitenkin onnistumatta. Susikannan suojelu onnistuu vain, jos susien kanssa samalla alueella asuvien ja toimivien ihmisten huolet ja tarpeet otetaan kannanhallinnassa huomioon. Uudella reviiriikohtaisella tarkastelulla pystytään paremmin turvaamaan susilaumojen elinvoimaisuus ja paikallisten toimijoiden mukanaolo susikannan hoidon suunnittelussa ja toimeenpanossa.

Suomen susikannan hoitosuunnitelman mukaan pienin elinvoimainen susikanta on 25 lisääntyvää paria. Tämä tavoite on mahdollista saavuttaa poronhoitoalueen ulkopuolisen Suomen alueella, jossa on riittävästi elintilaa vähimmäistavoitteen suuruiselle susikannalle siten, että myös vahingot siellä pysyvät kohtuullisina. Laumojen määrää sekä susikannan ja laumojen elinvoimaisuutta arvioidaan vuosittain Luonnonvarakeskuksen suorittaman kanta-arvion avulla.

Luonnonvarakeskus on julkaissut 25.6.2026 viimeisimmän arvionsa Suomen susikannan tilasta. Susikanta Suomessa maaliskuussa 2026 (Verkkoraportti). Saantitapa: <https://www.luke.fi/fi/luonnonvaratieto/tiedetta-ja-tietoa/susi/susikanta-suomessa-maaliskuussa-2026>. Kanta-arvion sisältö avataan tarkemmin myöhemmin tämän päätöksen perusteluissa.

Luonnonvarakeskus on arvioinut susikannan kestäväen vähentymättä kokonaispoistuman, joka poistaa kannan yksilöistä 30 % vuodessa (19.1.2015, Dnro 51/00 04 05/2015). Arviossa oletetaan, ettei pyynti ole selvästi valikoivaa suden iän, sukupuolen tai lisääntymisstatuksen suhteen.

Susilauman kyseessä ollessa susilauman elinvoimaisuuden turvaamiseksi poikkeusluvan käytössä tulee pyrkiä valikoimaan pyydetävä yksilö. Pyynti tulee pyrkiä kohdistamaan lauman nuoreen yksilöön, jolloin

todennäköisimmät vaikutuksen lauman elinvoimaisuudelle jäävät vähäisimmiksi. Susilauman johtavan alfa-yksilön tappamisen vaikutukset ovat hyvin tilannesidonnaisia ja mahdolliset vaikutukset moninaisia. Erityisesti alfa-naaraan tappaminen voi johtaa lauman elinvoimaisuuden heikkenemiseen tai lauman häviämiseen. Keskeistä on, pystyykö toinen naaras ottamaan tapetun yksilön paikan. Toisaalta alueen susimäärä saattaa myös kasvaa, jos nuoret yksilöt eivät lähde hakemaan uutta elinaluetta johtavan yksilön menettämisen jälkeen. Alfa-yksilön tappaminen voi johtaa myös lauman aiheuttamien ongelmien ja haittojen määrän kasvuun. Alfa-uroksen tappaminen voi johtaa myös siihen, että lauman saalistustehokkuus laskee. Jos susireviiriltä sen sijaan pyydetään iäkäs naaras, joka korvautuu nuoremmalla naaraalla, paikallinen susilauma saattaa olla aikaisempaa elinvoimaisempi. Poikkeuslupaa myönnettäessä laumaan on siksi kiinnitettävä huomiota pyynnin kohteena olevan lauman yksilömäärään. Metsästyksen vaikutukset susilaumalle ovat vähäisimmät, vaikka se kohdistuisi alfa-yksilöönkin, kun lauman yksilömäärä on riittävän suuri ja lähiseudulla on muitakin elinvoimaisia susilaumoja.

Jos olemassa olevaa tutkimustietoa (ks. Borg ym. 2014; Journal of Animal Ecology (DOI 10.1111/1365-2656-12256) suhteutetaan Suomen susikannalle ominaiseen laumakokoon, voidaan olettaa, että lauma häviää molempien alfojen poistumisen seurauksena suuremmalla kuin 75 %:n todennäköisyydellä. Yhden alfan poistumisen vaikutus on yhteydessä alfan sukupuoleen: naaraan poistumisen jälkeen pysyvyyden todennäköisyys on noin 50 % ja uroksen poistumisen jälkeen noin 80 %. Metsästyksen ajoittuminen kevättalveen, lähelle suden pariutumiskautta, on omiaan pienentämään samana vuonna tapahtuvan lisääntymisen todennäköisyyttä, mutta alfan poistumisen ajoittuminen ei välttämättä heijastu lauman pysyvyyteen pidemmällä aikavälillä. Lisäksi tietyn reviirin uudelleenasettamisen aikataulu on Luonnonvarakeskuksen julkaisemattoman aineiston mukaan yhteydessä maantieteellisiin etäisyyksiin, joita laumasta tyhjentyneellä reviirillä on lähimpiin susilaumoihin.

Korkein hallinto-oikeus on todennut päätöksessään (10.9.2006, taltionro 1499) seuraavasti: poikkeusluvasta päättävä taho (Suomen riistakeskus) on velvollinen varmistamaan, että kukin päätös on luontodirektiivin ja kansallisten säädösten mukainen, niin että kulloinkin kysymyksessä oleva metsästyks ei vaaranna suotuisaa suojelutasoa ja että muuta tyydyttävää ratkaisua ei ole. Lisäksi Suomen riistakeskus seuraa jatkuvasti susisaalista (Suomen riistakeskuksen tekemien päätösten nojalla saaliiksi saadut sudet ja poliisilain nojalla saaliiksi saadut sudet) sekä susien muita kuolinsyitä (kuten tietoon tulleet salametsästystapaukset sekä liikenteessä tai muutoin tietoon tulleet kuolleet sudet). Lisäksi Suomen riistakeskus seuraa erityisesti alfanaaraiden päätymistä saaliiksi yhdessä Luonnonvarakeskuksen kanssa.

Elokuun 2025 alussa alkaneen metsästysvuoden 2025–2026 aikana on Suomen riistakeskuksen tietoon tullut 157 kuollutta sutta, joista 35 poronhoitoalueella ja 122 muualla maassa.

Metsästysvuonna 2017-18 yhteensä 26 sutta, joista 8 poronhoitoalueelta ja 18 poronhoitoalueen ulkopuolelta.
 Metsästysvuonna 2018-19 yhteensä 25 sutta, joista 12 poronhoitoalueelta ja 13 poronhoitoalueen ulkopuolelta.
 Metsästysvuonna 2019-20 yhteensä 35 sutta, joista 17 poronhoitoalueelta ja 18 poronhoitoalueen ulkopuolelta.

Metsästysvuonna 2020-21 yhteensä 43 sutta, joista 21 poronhoitoalueelta ja 22 poronhoitoalueen ulkopuolelta.

Metsästysvuonna 2021-22 yhteensä 40 sutta, joista 24 poronhoitoalueelta ja 16 poronhoitoalueen ulkopuolelta.

Metsästysvuonna 2022-23 yhteensä 63 sutta, joista 48 poronhoitoalueelta ja 15 poronhoitoalueen ulkopuolelta.

Metsästysvuonna 2023-24 yhteensä 74 sutta, joista 52 poronhoitoalueelta ja 22 poronhoitoalueen ulkopuolelta.

Metsästysvuonna 2024-25 yhteensä 84 sutta, joista 35 poronhoitoalueelta ja 49 poronhoitoalueen ulkopuolelta.

Päätöksen tekemisen hetkellä Suomen riistakeskuksen myöntämiä poikkeuslupia on koko maassa voimassa 5 erillistä lupaa viidelle sudelle. Kaikki edellä mainitut luvat ovat voimassa poronhoitoalueella.

Euroopan unionin tuomioistuimen asiassa C-342/05 (komissio v. Suomi) 14.6.2007 antaman tuomion 29 kohdassa todetaan seuraavaa: Näin ollen tällaisia poikkeuksia voidaan myöntää poikkeuksellisesti silloin, kun on asianmukaisesti osoitettu, että niillä ei entisestään huononnetta kyseisten kantojen epäsuotuisaa suojelun tasoa tai estetä kyseisten kantojen suotuisan suojelun tason ennalleen saattamista. Samaan tapaan kuin komissio on todennut luontodirektiivissä tarkoitettua yhteisön tärkeinä pitämien eläinlajien tiukasta suojelusta antamissaan ohjeissa (Guidance document on the strict protection of animal species of community interest provided by the Habitats Directive 92/43/EEC, lopullinen versio, helmikuu 2007), ja etenkin näiden ohjeiden III osaston 47-51 kohdassa tekemissään päätelmissä, voidaan todeta, että ei ole suljettu pois, että vähäisen yksilömäärän tappaminen ei vaikuta luontodirektiivin 16 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuun tavoitteeseen, joka on susikantojen suotuisan suojelun tason säilyttäminen niiden luontaisella levinneisyysalueella. Tuomion mukaan tällainen vähäinen poikkeus on asianomaisen lajin kannalta neutraali.

Hämeenlinnan hallinto-oikeus on todennut ratkaisussaan (Dnro 1921/03.04.04.04.34/2024) Suomen riistakeskuksen sutta koskevassa päätöksestä seuraavaa: Valituksenalainen päätös on perustunut selvitykseen suden kannan tilasta poikkeuslupa-alueella, maakunnassa sekä koko maassa ja lajin biologisista ominaispiirteistä. Mainitun selvityksen keskeiset tulokset ilmenevät poikkeuslupapäätöksestä. Valituksenalaisella päätöksellä poikkeuslupa on hakemuksesta poiketen myönnetty vain yhden suden metsästykseen. Hakemusalue on osa läntisen Suomen kannanhoitoalueen vahvimman susikannan aluetta. Kun otetaan huomioon yhden suden tappamiseen myönnetyn poikkeusluvan ehdot ja arvioidut vaikutukset erityisesti paikallisen lauman reviirin tasolla, Suomen riistakeskuksen myöntämä poikkeuslupa ei ole entisestään huonontanut susikannan suojelun tasoa. Korkein hallinto-oikeus on ratkaisussaan (263/03.04.04.04.34/2026) hylännyt asiaa koskevan valituslupahakemuksen. Korkein hallinto-oikeus on ratkaisussaan todennut seuraavaa: Sen perusteella, mitä asiassa on esitetty ja mitä asiakirjoista muutoin ilmenee, asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi ei ole valitusluvan myöntämisen perustetta.

Edellä mainittuihin tietoihin perustuvassa päätösharkinnassa on otettu myös huomioon se, ettei sallitusta pyynnistä aiheudu merkittävän kielteisen vaikutuksen vaaraa kyseessä olevien populaatioiden rakenteelle (ks. EU:n tuomioistuimen ennakkoratkaisu, C-674/17), koska tilanteessa on kyse ainoastaan yhden suden poistamisesta. Näin ollen sallittu toimenpide ei

myöskään vaaranna susikannan rakennetta alueella.

Tämän poikkeuslupapäätöksen perusteena on edellä kuvatut tiedot ja linjaukset ja samalla on huomioitu muut aiemmin tehdyt päätökset ja Suomen riistakeskuksen seuraaman susisaaliin sekä muun kuolleisuuden määrän. Suomen riistakeskus katsoo, että vaikka tässä tapauksessa myönnetään poikkeuslupa, niin poikkeamisella ei haitata suotuisan suojelun tason säilymistä tai sen saavuttamista lajin luontaisella levinneisyysalueella.

POIKKEUSLUVAN KOHTEENA OLEVAN RIISTAELÄINLAJIN KANNAN TILA HAETULLA POIKKEUSLUPA-ALUEELLA, MAAKUNNASSA SEKÄ KOKO VALTAKUNNASSA

Susikannan tila valtakunnassa

Luonnonvarakeskuksen viimeisimmän kanta-arvion (25.6.2026) mukaan susien yksilömäärä on pysynyt ennallaan maaliskuun 2025 tilanteeseen verrattuna. Maaliskuussa 2026 Suomessa arvioidaan olleen 430 (408–462) sutta. Arviossa on mukana puolet rajareviireillä elävistä susista sekä reviirien ulkopuolella elävät sudet, joita arvioidaan olleen 65 (43–90).

Maaliskuussa 2026 Suomessa oli rajareviirit mukaan lukien yhteensä 77 (90 % todennäköisyysväli: 73–79) parien ja perhelaumojen muodostamaa susireviiriä. Näistä perhelaumojen asuttamia oli 55 (51–58) ja susiparien asuttamia 22 (18–26). Perhelaumojen määrä pysyi lähes ennallaan verrattuna maaliskuuhun 2025. Susiparien asuttamia reviirejä oli kolme enemmän kuin vuosi sitten.

Susikanta painottuu voimakkaasti lounaiseen Suomeen. Maaliskuussa 2026 läntisen Suomen kannanhoitoalueella tavattiin 38 (35–41) perhelauman ja 17 (14–20) kahden suden asuttamaa reviiriä. Itäisen Suomen kannanhoitoalueella laumareviirejä oli maaliskuussa yhteensä 17 (14–19) ja kahden suden asuttamia reviirejä viisi (3–8). Itäisen Suomen laumoista neljän (3–6) arvioitiin liikkuvan Suomen ja Venäjän rajan molemmin puolin. Kahden suden asuttamista reviireistä yksi (0–3) sijaitsi valtakunnan rajalla. Poronhoitoalueella ei maaliskuussa 2026 todennäköisimmin ollut jäljellä yhtään pari- tai laumareviiriä.

Susikanta vaihtelee voimakkaasti vuoden sisällä susien suuren syntyvyyden ja kuolevuuden takia. Kanta on vuoden kierrossa pienimmillään maaliskuuhun vaihteessa ennen pentujen syntymistä. Suurimmillaan kanta on heti lisääntymisen jälkeen toukokuussa. Marraskuun susikanta on aina pienempi kuin edellisen toukokuun kanta, mutta suurempi kuin seuraavan maaliskuun kanta. Marraskuun 2026 kannaksi ennustetaan 490–693 yksilöä (90 % todennäköisyysväli). Jos kannanhoidollista metsästystä ei olisi, talven mittaan susikannan ennustettaisiin pienenevän siten, että maaliskuussa 2027 kanta olisi 384–567 yksilöä. Odotettu kannan kasvu ilman kannanhoidollista metsästystä olisi noin 15 prosenttia vuodessa. Maaliskuun 2028 susikannaksi ennustetaan 410–713 yksilöä.

Lajin biologiset ominaispiirteet:

Luonnonvarakeskuksen vuoden 2024 kanta-arvion (Valtonen, Mia; Heikkinen, Samuli; Johansson, Helena; Härkälä, Antti; Helle, Inari; Mäntyniemi, Samu; Kojola, Ilpo (2024) Susikanta Suomessa maaliskuussa

2024. Luonnonvara- ja biotalouden tutkimus 54/2024, Luonnonvarakeskus. Helsinki. 41 s) mukaan: "Useiden muiden koiraeläinten tapaan susikanta voi kasvaa nopeasti ravintotilanteen niin salliessa. Susi saa ensimmäiset pentunsa tavallisesti kolmevuotiaana ja lisääntyy sittemmin vuosittain. Pentuja syntyy tavallisesti 3–6, suurimmissa pentueissa voi vielä syksylläkin olla kymmenkunta pentua. Ensimmäistä kertaa lisääntyvän parin pentueet ovat keskimäärin hieman pienempiä kuin parin myöhemmät pentueet. Saalistilaston perusteella Suomen talvisessa susikannassa on edellisenä keväänä syntyneitä pentuja noin 40 %. Osuus on selvästi suurempi kuin muilla suomalaisilla suurpedoilla. Susilauma saa alkunsa parin muodostumisesta. Pari voi muodostua mihin vuodenaikaan tahansa, mutta tavallisimmin se tapahtuu kesällä, kun keväällä vaeltaneet nuoret sudet kohtaavat. Uros ja naaras alkavat liikkua yhdessä ja merkata hajumerkein tulevaksi lisääntymisreviiriksi löytämäänsä aluetta, jonka pinta-ala Suomessa on keskimäärin noin 1 000 km², pienimmillään 300 km² ja suurimmillaan lähes 2 000 km². Lisääntymisreviiri on alue, jonka pari varaa omaan ja myöhemmin syntyvän pentueensa käyttöön, ja pyrkii pitämään sieltä muut sudet pois. Naapureina elävien parien tai laumojen reviirit sijoittuvat yleensä erilleen toisistaan. Pysyvän susilauman muodostaa lisääntynyt pari ja niiden pennut. Pennut alkavat liikkua emojensa matkassa syyskuussa. Laumaan voidaan hyväksyä myös vieras susi yksilö, tavallisimmin korvaamaan kuollut aikuinen.

Omilla rajatuilla alueilla elävät reviiriään merkkäavat parit sekä parien ja niiden saamien jälkeläisten muodostamat perhelaumat. Näiden lisäksi susikannassa on pieni määrä yksin eläviä paikallisia susia. Valtaosa yksin elävistä susista on kuitenkin vaeltelevia, sopivaa lisääntymisaluetta ja -kumppania etsiviä yksilöitä. Vaeltelijoiden osuus susikannassa vaihtelee vuodenajan mukaan. Se nousee huhtikuussa, kun nuoret sudet alkavat itsenäistyä, ja pysyy keskimääräistä korkeampana syksyyn asti."

Susikannan tila maakunnassa

Luonnonvarakeskuksen kanta-arvion (25.6.2026) mukaan maaliskuussa 2026 Etelä-Hämeen riistakeskusalueella eli osittain tai kokonaan kuusi perhelaumaa (Toijala, Liesjärvi, Renko, Lappila). Lisäksi Etelä-Hämeen riistakeskusalueella oli osittain tai kokonaan yhden susiparin reviiri (Sälinkää).

Lisäksi kanta-arvion mukaan Etelä-Hämeen riistakeskusalueella eli osittain tai kokonaan susilaumojia (Mellilä, Kytäjä, Humppila, Rekikoski), joita ei oltu huomioitu kanta-arviossa perhelaumoiksi tai lisääntyneiksi pareiksi.

Susikannan tila poikkeuslupa-alueella

Hakemusalue sijaitsee Hollolan kunnan alueella.

Hakemusalue sijaitsee Lahden seudun riistanhoitoyhdistyksen alueella. Riistanhoitoyhdistyksen alueella on tehty Riistavahinkorekisterin mukaan yhteensä 266 susihavaintokirjausta 1.1.2026 - 29.6.2026 välisenä aikana. Havainnot on tehty 1-3 sudesta kerrallaan. Pihakäyntejä havainnoista on 92 kpl. Pentuehavaintoja ei ole tehty kyseisellä ajanjaksolla.

Hakemusalueella on havaittu susia kahdesti. 21.6. sudet olivat tappaneet lampaita kohteella. 26.6. kolmen suden havaittiin liikkuvan laitumella riistakameravideon perusteella. Riistavahinkorekisterin mukaan

hakemusalueen lähialueilla on tehty säännöllisesti susihavaintoja 1.1.2026 - 29.6.2026 välisenä aikana.

Luonnonvarakeskuksen vuoden 2026 susikanta-arvion perusteella hakemusalue sijaitsee Lappilan reviirin alueella.

POIKKEUSLUVAN KOHTEENA OLEVAN ELÄINLAJIN YKSILÖN TAI YKSILÖIDEN KÄYTTÄYTYMINEN HAETULLA POIKKEUSLUPA-ALUEELLA

Käytettävissä olevien tietojen mukaan sudet ovat aiheuttaneet hakemusalueella vahinkoa lampaille 20.6.-21.6. välisenä yönä. Saadun selvityksen mukaan vahinko havaittiin aamulla 21.6. Hakemuksen mukaan sudet olivat tappaneet tai vahingoittaneet lopetuksen vaativalla tavalla yhteensä 25 lammasta. Hakemuksen mukaan Kuolleista 14kpl oli 1-vuotiaita, 8kpl 2-vuotiaita ja 3kpl vanhempaa uuhia.

Hakija on arvioinut tapahtuneen vahingon arvoksi 58 000 € ja esittänyt arvion tueksi seuraavia tietoja. MMM asetus 834/2018 mukaan yli 1v jalostusuuhien arvo on 431€. Laskennallisesti uuhi poikii 7 kertaa elämänsä aikana n. 1,6 karitsaa. Yhden teuraskaritsan arvo n. 110€ + teuraspalkkio 43€. Vuotuinen uuhipalkkio 67€. Hakemuksen mukaan lueesta on tehty Ely-keskuksen (nyk. elinvoimakeskus) kanssa viisivuotinen (2023-2028) ympäristösopimus hoidosta. Ely-keskus maksaa vuosittaisen hehtaariperusteisen korvauksen hoidosta. Hakijan mukaan laidunsopimukset ovat iso osa tilan tulonlähdettä ja maisemahoidon loppuminen vaarantaisi tilan investointeja ja tulevaisuuden. Koko ympäristösopimuksen arvioitu tukimäärä vuodelle 2026 on 13 900,50€. Lisäksi hakija on ilmoittanut saavansa alkuperäisrotujen kasvatussopimuksesta 1540€, eläinten hyvinvointikorvauksesta, joka sisältää laidunnuksen 2 243,73€, uuhipalkkiota 4 549,50€ ja maisemahoitajien tuottamien teuraskaritsoiden palkkio 840,00€. Lampaista saatavia tukia tulee vielä reilu 9000€. Tilan kokonaiseläinmäärä oli keväällä 2026 250 eläintä ja ne laiduntavat kuudella eri loholla.

Hämeenlinnan hallinto-oikeus on todennut ratkaisussaan (Dnro 1921/03.04.04.04.34/2024) Suomen riistakeskuksen suttu koskevassa päätöksestä seuraavaa: Hallinto-oikeus katsoo, että sudet ovat jo aiheuttaneet tilalla merkittäviä vahinkoja ja luvan myöntäminen on ollut tarpeen erityisen merkittävien vahinkojen estämiseksi. Poikkeusluvan myöntämistä karjankasvatukselle aiheutuvan erityisen merkittävän vahingon estämiseksi on tässä tapauksessa tuettu selvin ja täsmällisin perustein siten kuin unionin tuomioistuimen luontodirektiivin 16 artiklaa koskevassa oikeuskäytännössä on edellytetty. Edellytykset poikkeusluvan myöntämiselle yhden suden tappamiseksi ovat tässä tapauksessa täyttyneet. Päätöstä ei ole syytä kumota. Korkein hallinto-oikeus on ratkaisussaan (263/03.04.04.04.34/2026) hylännyt asiaa koskevan valituslupahakemuksen. Korkein hallinto-oikeus on ratkaisussaan todennut seuraavaa: Sen perusteella, mitä asiassa on esitetty ja mitä asiakirjoista muutoin ilmenee, asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi ei ole valitusluvan myöntämisen perustetta. Suomen riistakeskus toteaa, että edellä mainittu poikkeuslupa on myönnetty aluerajauksen ja pyyntimenetelmien osalta laajemmin rajauksin, kuin tämän päätöksen mukainen poikkeus.

Hakijan antamien tietojen mukaan vahingon aiheuttaneeksi epäiltyjen

susiyksilöiden on vahinkojen lisäksi havaittu liikkuvan muulloinkin laitumien ja asutuksen läheisyydessä. Riistavahinkorekisterin tiedot tukevat hakijan havaintoja. Suomen riistakeskus katsoo, että riski uusien vahinkojen syntymiselle on saadun selvityksen perusteella edelleen kohonnut kyseisten susien omaksuman käyttäytymisen myötä. Ei ole odotettavissa, että sudet muuttaisivat käyttäytymistään kuluva laidunkauden aikana ja riski vahinkojen muodostumiselle vähenisi ajastaan ennen talven tuloa.

Luontodirektiivin 16 artiklan 1 kohdan b alakohdan sanamuodosta ilmenee, että kyseisessä säännöksessä ei edellytetä, että olisi odotettava erityisen merkittävän vahingon tapahtumista ennen poikkeustoimenpiteisiin ryhtymistä (tuomio C-342/05, kohta 40). Koska mainitulla säännöksellä pyritään ehkäisemään erityisen merkittäviä vahinkoja, vahinkojen syntymisen suuri todennäköisyys riittää tässä yhteydessä (tuomio C-601/22, kohta 70). Lisäksi kuten komissio ohjeasiakirjansa 3–24 kohdassa pääosin toteaa, on kuitenkin vielä edellytettävä, että tuleva vahinko ei yhtäältä ole puhtaasti hypoteettinen - mikä on osoitettava todisteilla – ja että vahingon on toisaalta voitava katsoa johtuvan ainakin suurelta osin poikkeuksen kohteena olevasta eläinlajista (tuomio C-601/22, kohta 71).

Suomen riistakeskus katsoo, että ilman toimenpiteitä suden aiheuttamien, lampaisiin kohdistuvien lisävahinkojen syntyminen on alueella edelleen hyvin todennäköistä ja poikkeuslupa voidaan myöntää luontodirektiivin 16 artiklan 1 momentin b-alakohdan ja metsästyslain 41 a §:n 1 momentin 2-kohdan mukaisesti karjankasvatukselle aiheutuvien erityisen merkittävien vahinkojen estämiseksi. Sudet ovat aiemmin aiheuttaneet vahinkoa laitumilla, jotka sijoittuvat poikkeuslupa-alueelle, ja niistä on tehty edelleen havaintoja laitumien läheisyydessä. Näin ollen Suomen riistakeskus toteaa, että vahinkojen syntymiselle on edelleen olemassa suuri todennäköisyys (C-601/22, kohta 70), vahinkojen syntyminen ei ole puhtaasti hypoteettista ja vahinkojen voidaan katsoa johtuvan poikkeuksen kohteena olevasta eläinlajista (komission ohjeasiakirja 3-24; tuomio C-601/22, kohta 71).

VIRANOMAISTEN, JULKISIA HALLINTOTEHTÄVIÄ HOITAVIEN ORGANISAATIOIDEN JA TUTKIMUSLAITOSTEN TIEDOT, JOTKA LIITTYVÄT POIKKEUSLUVAN HAKUPERUSTEESSEN

Suomen riistakeskus on selvittänyt alueelta kirjatut havainnot ja aiemmin tapahtuneet vahingot maa- ja metsätalousministeriön ylläpitämästä riistavahinkorekisteristä.

TOIMENPITEET, JOTKA POIKKEUSLUVAN SIJASTA VOITAIISIIN TOTEUTTAA

Hakija on kuvannut vahinkokohdetta hakemuksen liitteessä muun muassa seuraavasti:

"Laidunalue koostuu valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaista sekä uhanalaisista tulvaniitty perinnebiotoopeista nimeltään Tervalan niitty ja Nokkasen niitty. Luhdanjoen tulvaniitty on arvokas luontokohde ja merkittävä osa Luhdanjoen tulvaniittykokonaisuutta. Ilman hoitoa ja laidunnusta tulvaniityt ovat kuitenkin vaarassa kasvaa umpeen. Rannat ovat alavia ja alttiita tulville. Joki tulvii syksyisin ja keväisin koko laitumen leveyden eli 2km matkalla noustun parhaimmillaan 300 metriä maan päälle

jättäen suurimman osan laidunalueista veden alle.

Alueesta on tehty Ely-keskuksen (nyk. Elinvoimakeskus) kanssa viisivuotinen (2023-2028) ympäristösopimus hoidosta. Ely-keskus maksaa vuosittaisen hehtaariperusteisen korvauksen hoidosta seuraavilla ehdoilla: ”Sopimus edellyttää sopimusalueen vuosittaista laiduntamista tai hoitamista niittämällä ja niittojätteen poiskorjuulla.” ja ”Toimenpiteiden on perustuttava hyväksytyyn hoitosuunnitelmaan.” Hoitosuunnitelmassa lukee: ”Laidunnus aloitetaan metsälaitumella toukokuun puolivälissä ja tulvivilla alueille kesäkuussa tulvien kuivuttua ja kasvuston lähdetty kasvuun. Eläimet viedään laitumilta pois syyslokakuussa tai rehun loputtua.” Alue on paikoitellen vaikeakulkuinen eikä koneilla saavutettavissa. Tämän myötä koneellinen niitto ja niittojätteen poisto on mahdotonta isolta osalta alaa.

Isompaan hoitoalueeseen rajautuu peltolaidun ja peltolaitumen toisella reunalla on vielä pieni hoitokokonaisuus, joka on niin ikään sopimusala. Alue on reilu 2km pitkä. Koko aitalinjan pituus on 4km, josta suurin osa on tulvivalla alalla, alueen toisella reunan rajaa Luhdanjoki 2km matkalla. Peltolaitumen pohjoispuolella on vielä yksi hehtaarin kokoinen maisemahoitosopimusala.

Unionin tuomioistuin on todennut asian C-601/22 ratkaisussa seuraavaa: ”Direktiivin 92/43, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 2013/17, 16 artiklan 1 kohtaa on tulkittava siten, että kun toimivaltaiset kansalliset viranomaiset määrittävät, onko olemassa tässä säännöksessä tarkoitettu ”muu tyydyttävä ratkaisu”, niiden on arvioitava muita mahdollisia ratkaisuja parhaan käytettävissä olevan tieteellisen ja teknisen asiantuntemuksen perusteella ottamalla huomioon muun muassa näiden ratkaisujen taloudelliset vaikutukset – vaikka ne eivät olekaan ratkaisevia – ja punnitsemalla näitä ratkaisuja suhteessa asianomaisen eläinlajin suotuisan suojelun tason säilyttämistä tai ennalleen saattamista koskevaan yleiseen tavoitteeseen.”

Hakija on todennut hakemuksen liitteessä vahinkohteen aitaamisesta petoaidallae seuraavaa: ” Joki tulvii syksyisin ja keväisin koko laitumen leveyden eli 2km matkalla nousten parhaimmillaan 300 metriä maan päälle jättäen suurimman osan laidunalueista veden alle. Jäätyvä tulvavesi ja jäiden liikkeet hajottavat aitoja joka talvi, joten nykyään korjaamme aidat suurimmaksi osin pois syksyllä ja rakennamme ne uudestaan keväällä. Rakentamisesta koituva työmäärä on vielä kohtuullinen, kun rakennetaan lampaita sisäpuolella pitävä aita, mutta petoaidan vuosittainen rakentaminen ja purku olisi kohtuuton työmäärä. Myöskin maasto on todella epätasainen ja haastava, joten olisi lähes mahdotonta rakentaa täysin kriteerien mukainen aita, joka pitäisi pedot ulkopuolella. Tapahtuneen petovahingon jälkien perusteella on syytä olettaa susien uineen joen yli. Joen reunan aitaaminen ei kuitenkaan ole mahdollista, sillä se estäisi arvokkaan jokitörmän laiduntamisen.”

Suomen riistakeskus toimii petoaitaa välittävänä ja petoaitahakemukset käsittelevänä tahona ja omaa näin ollen vahvaa teknistä tietämystä petoaidoista ja niiden perustamisesta. Käytettävissä olevan teknisen tiedon perusteella hakijan toimittamia tietoja aitojen rakentamiseen liittyvistä esteistä, rakentamiseen kuluvasta ajasta ja työmäärästä on pidettävä uskottavana. Suomen riistakeskus on todennut, että vahinkohteen pinta-ala huomioiden kohteen aitaaminen tai osittainen aitaaminen voisi olla

toteutettavissa. Ottaen huomioon kohteen luonnonolosuhteiden aiheuttamat erityispiirteet, Suomen riistakeskus on tässä nimenomaisessa tapauksessa todennut, ettei petoaita toimi muuna tyydyttävänä ratkaisuna suden rauhoituksesta poikkeamiseen erityisen merkittävien vahinkojen estämiseksi.

Hakemuksen mukaan perinnebiotooppia on pilkottu pienempiin osiin ja lampaita on pidetty yhdessä osassa enimmillään 2 viikkoa kerrallaan. Lisäksi alueella kuljetaan paljon ajatuksena jättää ihmisen hajua ja ääntä. Mukana kulkee usein koiria, joiden toivotaan ilmaisevan mahdolliset hajut susista. Lampaille on hankittu GPS-pannat, jolla seurataan tiiviisti lampaiden liikettä ja laidunnuskäytöstä. Tehdyillä toimenpiteillä ei ole pystytty ehkäisemään vahingon syntymistä.

21.6. tapahtuneen vahingon jälkeen lampaita on siirretty lähemmäs tilakeskusta, mutta se ei toimi pysyvänä ratkaisuna alueesta tehdyn ympäristösopimuksen vuoksi. Vahinkokohteen alueita ei voida jättää laiduntamatta ilman huomattavia sanktioita maanomistajille. Hakijan antaman selvityksen mukaan lampaiden päivittäinen siirtäminen ei ole toteutuskelpoinen ratkaisu. Vahinkokohteen laitumet sijaitsevat vähintään kahden kilometrin päässä tilakeskuksesta ja lampaat pitäisi haastavien maasto-olosuhteiden vuoksi paimentaa alueelle. Tästä koituisi hakijan mukaan kohtuuton ajanmenekkiä ja työmäärää, eikä päivittäinen siirto ole näin ollen käytännössä toteutettavissa. Lisäksi hakijan mukaan haasteita aiheuttaa se, ettei eri ikäiset ja eri sukupuolta olevat lampaat voi laiduntaa samoilla lohkoilla ja näin ollen näin siirrot täytyisi toteuttaa erikseen.

Suomen riistakeskus on täydentänyt hakemusta hakijan pyynnöstä hakemusajan osalta. Hakija on pyytänyt muuttamaan haettua poikkeuksen alkamisajankohtaa 30.6.2026 Suomen riistakeskus katsoo, ettei lampaiden sisätiloihin siirtämistä tai jatkuvaa vartiointia yöaikaan voida pitää kohtuullisena ratkaisuna vahinkojen estämiseksi sen aiheuttaman suuren ylimääräisen työmäärän ja kustannusten takia.

Käytettävissä olevien tietojen perusteella laumanvartijakoirien hyödyntäminen tiheään asutulla alueella aiheuttaisi sivullisille riskin, eikä sen takia ole käytännössä mahdollinen suojautumiskeino. Lisäksi on huomioitava, ettei laumanvartijakoiran hankkiminen ole nopea ratkaisu. Koiran kehittyminen ja kouluttaminen kestää vähintään vuoden, eikä laumanvartioimiseen soveltuvia pentueita ole jatkuvasti tarjolla.

Myös susien karkottamisen käytännön toteutukseen on vastaavissa olosuhteissa todettu liittyvän suuria vaikeuksia. Tehokkaan karkotusvaikutuksen aikaan saamiseksi karkotus pitäisi antaa välittömästi vahinkokohteella käynnin yhteydessä. Tämä on todettu käytännössä erittäin vaikeaksi toteuttaa. Lumettomaan aikaan ei ole käytännössä mahdollista ennakoita tai aktiivisesti seurata susien liikkumista alueella.

Seuraamalla suden liikkumista alueella voidaan osaltaan pyrkiä ennaltaehkäisemään vahinkoja ja kohdentamaan ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä. Maaston ollessa lumipeitteinen voidaan lumijälkiä tutkimalla tehdä havaintoja suden liikkumisesta, mutta suden pitkistä ja nopeista liikkumisista johtuen jälkien tutkiminen ei tällöinkään estä aukottomasti vahinkojen syntyä. Lumettoman maan aikana suden liikkumisen seuraaminen jälkien perusteella on kuitenkin mahdotonta ja havainnot rajoittuvat näköhavaintoihin ja vahinkotapauksiin."

Maa- ja metsätalousministeriön laatiman Suomen susikannan hoitosuunnitelman mukaan Suomessa ei suoriteta suden siirtoistutuksia. Lisäksi Suomen riistakeskus katsoo, että metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen mukaisesti muuna tyydyttävänä ratkaisuna ei voida sutta koskevan poikkeusluvan kohdalla yksilön tai yksilöiden loukuttamista tai nukuttamista ja siirtämistä toisaalle. Suden pyyntiin myönnettyjen poikkeuslupien käytön seurannalla on voitu osoittaa, että vahinkoa aiheuttavan yksilön poistamisella voidaan estää erityisen merkittävien vahinkojen syntymistä.

Unionin tuomioistuimen asian C-601/22 kohdassa 82 todetaan: ”Tässä yhteydessä on muistutettava, että luontodirektiivin 2 artiklan 3 kohdan mukaan tämän direktiivin mukaisesti toteutetuilla toimenpiteillä otetaan huomioon taloudelliset, sosiaaliset ja sivistykselliset vaatimukset sekä alueelliset ja paikalliset erityispiirteet, joten muun muassa teknisesti toteuttamiskelpoisen vaihtoehtoisen toimenpiteen taloudelliset kustannukset voidaan ottaa huomioon yhtenä painotettavana kriteerinä, mutta se ei kuitenkaan ole luonteeltaan ratkaiseva. Ei näet voida hyväksyä sitä, että muu tyydyttävä ratkaisu voitaisiin suoralta kädeltä hylätä pelkästään sillä perusteella, että sen täytäntöönpanon taloudelliset kustannukset ovat erityisen suuret.”

Edellä mainitun unionin tuomioistuimen tuomion edellyttämällä tavalla Suomen riistakeskus ei ole suoralta kädeltä tarkastelussaan hylännyt edellä mainittuja toimenpiteitä muuna tyydyttävänä ratkaisuna susien aiheuttamaan vahinkoriskiin, vaan se on seikkaperäisesti tarkastellut näiden toimien tosiasiallista toimivuutta ja toteuttamiskelpoisuutta suhteessa nyt kyseessä olevaan akuuttiin ongelmaan kyseessä olevilla vahinkokohteilla. Käytettävissä olevien tietojen perusteella Suomen riistakeskus katsoo, etteivät eläinten siirtäminen, laumanvartijakoirat tai aitaaminen ole tyydyttäviä ratkaisuja susien laidunnukselle aiheuttamaan akuuttiin ongelmaan ja että tässä nimennomaisessa tapauksessa päätöksestä ilmi tulevilla perusteilla luetellut toimenpiteet eivät ole olleet teknisesti tai taloudelliset, sosiaaliset ja sivistykselliset vaatimukset sekä alueelliset ja paikalliset erityispiirteet huomioon ottaen toteutuskelpoisia.

Suomen riistakeskus on päätösharkinnassaan katsonut asiassa merkitykselliseen parhaaseen tieteelliseen ja tekniseen asiantuntemukseen tukeutumalla sekä ottamalla huomioon akuutissa vahinkotilanteessa kyseessä olevaan erityiseen tilanteeseen liittyvät olosuhteet, että asetetun päämäärän saavuttamiseksi ja akuutin ongelman ratkaisemiseksi ei ole päätöksen mukaisella poikkeuslupa-alueella olemassa muuta tyydyttävää ratkaisua (ks. C-674/17 ja C-601/22). Toisin sanoen Suomen riistakeskus on arvioinut muita mahdollisia ratkaisuja parhaan käytettävissä olevan tieteellisen ja teknisen asiantuntemuksen perusteella ottamalla huomioon muun muassa niiden taloudelliset vaikutukset – vaikka ne eivät olekaan ratkaisevia – ja punnitsemalla näitä ratkaisuja suhteessa asianomaisen eläinlajin suotuisan suojelun tason säilyttämisestä tai ennalleen saattamista koskevaan yleiseen tavoitteeseen (ks. C-601/22, kohta 86).

Kun otetaan huomioon kohteen erityispiirteet, kohtuudella toteutettavat ja tehdyt suojaustoimet ja niistä huolimatta aiheutuneet vahingot, sekä vahinkojen toistuvuus ja susien käyttäytymisen jatkuminen aiheuttaen vahingonriskin kohonneena pysymisen, katsoo Suomen riistakeskus, että lisävahinkojen estämiseksi ja myös laidunnuksen jatkamiseksi laidunkauden

loppuun ei ole muuta tyydyttävää ratkaisua tällä hetkellä käytettävissä kuin vahinkoja aiheuttavan suden tappaminen.

Edellä mainituilla perusteilla Suomen riistakeskus katsoo, että hakemusalueella ei ole muuta tyydyttävää ratkaisua ongelman ratkaisemiseksi kuin yhden suden tappaminen poikkeusluvan nojalla.

RAJATTU ALUE

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 4 §:n mukaan poikkeuslupa myönnetään vain sille rajatulle alueelle, jolla metsästyslain 41 a §:ssä säädetyt poikkeusluvan myöntämisedellytykset täyttyvät. Päätösharkinnassa on otettu huomioon suden aiheuttamat vahingot ja vahingonuhka, sekä hakemusalueen erityispiirteet.

Poikkeusluvan mukainen pyynti tai pyynnin aloittaminen on rajattu poikkeuslupa-alueella sijaitsevien lampaiden laidunten ja lampaiden tuotantoeläinsuojien välittömään läheisyyteen. Suomen riistakeskus on katsonut poikkeuslupa-alueen rajaamisen olevan tarkoituksenmukaista, jotta voidaan varmistua mahdollisimman hyvin siitä, että pyynti kohdistuu juuri erityisen merkittävää vahinkoa ja vahingonuhkaa aiheuttavaan suteen.

POIKKEUSLUPA-AIKA

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 5 §:n mukaan poikkeuslupa voidaan myöntää korkeintaan 31 vuorokauden ajaksi. Suomen riistakeskus katsoo, että poikkeuslupa on tarpeen myöntää tälle ajanjaksolle tehokkaan pyynnin mahdollistamiseksi ja siten erityisen merkittävien vahinkojen estämiseksi.

Pidemmällä ajanjaksolla pyynnin kohteena oleva yksilö liikkuu todennäköisemmin pyyntialueen sisällä ja se voidaan havaita varmemmin. Lisäksi yksilö voidaan saada todennäköisemmin pyydetyksi, koska voidaan tehdä useampia pyyntiyrityksiä ja muuttaa ja kehittää tarvittaessa pyyntitaktiikkaa. Suomen riistakeskus on myöntänyt luvat hakemuksen mukaisesti 31 vuorokauden ajalle.

SALLITTU PYYNNIN MÄÄRÄ

Poikkeuslupa on myönnetty haetun mukaisesti yhden suden pyydystämiseen. Suomen riistakeskus katsoo, että myönnetyllä poikkeusluvalla voidaan vastata tämän hetkisten tietojen perusteella niihin syihin, jotka hakemuksessa on esitetty. Ellei yhden suden poistaminen ratkaise tilannetta, voi hakija hakea uutta poikkeuslupaa.

TOIMENPITEISIIN OSALLISTUVIEN MÄÄRÄ JA METSÄSTYKSENJOHTAJAT

Suomen riistakeskus katsoo tarkoituksenmukaiseksi, että kerrallaan toimenpiteisiin osallistuvien henkilöiden määrä rajataan 30 henkilöön, ja että toimenpiteisiin nimetään metsästyksenjohtaja ja tarvittava määrä

apujohtajia, koska tuolloin toimenpiteisiin osallistuvia voidaan tehokkaasti johtaa ja toimenpiteet tapahtuvat turvallisesti. Aiemmissa Suomen riistakeskuksen myöntämissä vahinkoperusteen nojalla myönnettyissä poikkeusluvuissa on rajattu pyyntiin osallistuvien henkilöiden määrää. Edellä mainitun perusteella osallistujien määrä rajataan 30 henkilöön.

Metsästyslain 30 §:n ensimmäisen momentin mukaan suden poikkeuslupan saajan on nimettävä metsästyksen johtaja ja tarvittava määrä varajohtajia. Metsästyksen osallistuva henkilö on velvollinen noudattamaan metsästyksen johtajan antamia määräyksiä, ja metsästyksen johtaja saa kieltää metsästyksen osallistumisen henkilöltä, joka ei noudata annettuja määräyksiä.

Metsästysasetuksen 23 §:n kolmannen momentin mukaan suden metsästyksen johtajan tulee 1) suunnitella käytännön metsästystapahtumat; 2) antaa metsästyksen osallistuville tarvittavat määräykset metsästyksestä ja siinä noudatettavista turvallisuustoimenpiteistä; 3) huolehtia, että poikkeuslupan ehtoja ja metsästystä koskevia säännöksiä noudatetaan.

Suden metsästyksen johtajasta ja varajohtajista on poikkeuslupan saajan ilmoitettava kirjallisesti ennen metsästyksen alkamista asianomaiselle riistanhoitoyhdistykselle.

Seuruemetsästyksessä on joko metsästyksen johtajan tai varajohtajan oltava läsnä, mikäli metsästys tapahtuu muuten kuin vahtimalla. Seuruemetsästyksellä tarkoitetaan metsästystapahtumaa, jossa on läsnä useampi kuin yksi metsästäjä.

PÄÄTÖKSEEN LIITTYVÄT MUUT POIKKEUKSET

Suomen riistakeskus katsoo, että tässä nimenomaisessa tapauksessa jo syntyneet vahingot ovat erityisen merkittäviä, vahingot ovat toistuvia, lisävahinkojen uhka on suuri ja enempien vahinkojen estämiseksi pyynti tulee voida suorittaa mahdollisimman tehokkaasti. Ottaen huomioon alueen olosuhteet, jo syntyneet erityisen merkittävät vahingot ja riskin enempien vahinkojen syntymiseen, Suomen riistakeskus katsoo, että:

1) Pyyntin yhteydessä voidaan poiketa metsästyslain 33 §:ssä säädetyistä pyyntivälineistä ja pyyntimenetelmiä koskevista kielloista yökäyttöön suunniteltujen tähtäinlaitteiden ja keinovalon käyttämiseksi pyynnissä. Poikkeuksella varmistutaan, että hämärän aikaan myös yöllä, luvan ollessa voimassa ainoastaan 31 päivää, poikkeuslupa voidaan myös tehokkaasti käyttää sekä edistetään turvallisuutta pyynnissä.

LOPPUYHTEENVETO

Hakija on hakenut karttaan rajatuille alueille poikkeuslupaa suden pyydystämiseksi metsästyslain 41 a §:n 1 momentin 2 kohdan perusteella.

Hakijalle myönnetään poikkeuslupa yhden erityisen merkittäviä vahinkoja aiheuttaneen suden tappamiseen hakemusalueella, koska muuta tyydyttävää ratkaisua vahinkojen estämiseen ei ole. Yhden suden poistaminen ei haittaa myöskään suotuisan suojelutason säilyttämistä tai sen saavuttamista lajin luontaisella levinneisyysalueella.

Edellä mainituilla perusteluilla ja ottaen huomioon oikeusohjeissa mainitut säännökset Suomen riistakeskus on tehnyt päätöskohdasta ilmenevän päätöksen.

Päätöksen täytäntöönpano

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 122 §:n 3 momentin mukaan päätös voidaan panna täytäntöön lainvoimaa vailla olevana, jos laissa tai asetuksessa niin säädetään tai jos päätös on luonteeltaan sellainen, että se on pantava täytäntöön heti, tai jos päätöksen täytäntöönpanoa ei yleisen edun vuoksi voida lykätä.

Riistahallintolain (158/2011) 31 §:n 2 momentin mukaan yksittäistä lupaa koskeva Suomen riistakeskuksen päätös voidaan panna täytäntöön muutoksenhausta huolimatta. Lisäksi Suomen riistakeskus katsoo, että tämä päätös on luonteeltaan sellainen, että se on pantava täytäntöön lainvoimaa vailla olevana, koska poikkeuslupa erityisen merkittävän vahingon ehkäisemiseksi menettäisi merkityksensä, jos sitä ei voisi panna täytäntöön heti päätöksessä mainitusta ajankohdasta lukien.

Edellä olevan perusteella tämä Suomen riistakeskuksen päätös voidaan panna täytäntöön päätöksessä mainitusta ajankohdasta lukien. Riistahallintolain 31 §:n 2 momentin nojalla muutoksenhakuviranomainen voi kuitenkin kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

Oikeusohjeet

Päätöstä tehtäessä on sovellettu seuraavia oikeusohjeita:

metsästyslain (615/1993) 33 §:n 1 momentti, 41 §:n 1 ja 3 momentti, 41 a §:n 1 ja 2 momentti, ja 90 §, riistahallintolain (158/2011) 8 §:n 5 momentti ja 31 §:n 2 momentti, oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 122 §:n 3 momentti, metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen (452/2013) ja valtioneuvoston asetuksen metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta (479/2024) mukaisia 1 §, 2 §:n 1, 3 ja 4 momentti, 4 §:n 1 ja 2 momentti, 5 §:n 1 momentti ja 7 §:n 1 ja 3 momentti, valtion maksuperustelain (150/1992) 6 §, 11 a § ja 11 b §, Suomen riistakeskuksen ja riistanhoitoyhdistysten julkisten hallintotehtävien maksuista vuosina 2026 ja 2027 annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (1218/2025) 1 §.

Muutoksenhaku

Suomen riistakeskuksen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta alueella toimivaltaiselta hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

Käsittelymaksun määräämisen osalta valittaja voi vaatia valtion maksuperustelain (150/1992) 11 b §:n nojalla oikaisua Suomen riistakeskukselta. Oikaisuvaatimusosoitus on päätöksen liitteenä.

LISÄTIEDOT

Lisätietoja päätöksestä antaa:

Henri Mutanen 0294312223 henri.mutanen@riista.fi

SUOMEN RIISTAKESKUS
Julkiset hallintotehtävät

Marko Paasimaa
Lupahallintopäällikkö

Henri Mutanen
Riistapäällikkö

Päätös on allekirjoitettu koneellisesti riistahallintolain (158/2011) 8 §:n 5 momentin nojalla.

Päätös hakijalle sähköisen palvelun kautta.

JAKELU

Tiedoksi:
LAHDEN SEUDUN RIISTANHOITOYHDISTYS
ERÄYHDYSHENKILÖ, HÄMEEN POLIISILAITOS
HÄMEEN POLIISILAITOS
LSL TAPIOLA RY
ETELÄ-HÄMEEN LUONNONSUOJELUPIIRI RY

MAKSU

Käsittelymaksu 70.00 EUR

LIITTEET

LIITE 1: Poikkeuslupa-alue
LIITE 2: Luonnonvarakeskuksen saate

VALITUSOSOITUS

(Riistahallintolaki 31.1 §)

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta,
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi,
- vaatimusten perustelut,
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi, postiosoite ja muut yhteystiedot. Hallintotuomioistuimelle on ilmoitettava myös valittajan henkilötunnus tai yritys- ja yhteisötunnus. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava.

Valituksessa on ilmoitettava myös sähköinen tai mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Valituksen tai muun asiakirjan toimittaminen hallintotuomioistuimen sähköiseen asiointipalveluun katsotaan ilmoitukseksi sähköisen asiointipalvelun käyttämisestä prosessiosoitteena. Sähköistä asiointipalvelua käytettäessä erillistä prosessiosoitteen ilmoittamista ei tarvita.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen,
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta,
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle,
- asiamiehen valtakirja, jollei oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa toisin säädetä.

Valituksen tekeminen ja valitusaika

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusajan laskeminen alkaa tiedoksisaantipäivää seuraavasta päivästä.

Tiedoksisaantipäivä lasketaan seuraavasti:

- jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä,
- jos päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä,
- jos päätös on lähetetty postitse saantitodistusta vastaan, tiedoksisaantipäivä ilmenee saantitodistuksesta,
- jos päätös on luovutettu tiedoksiannon vastaanottajalle tai tämän edustajalle, tiedoksiannosta on tällöin laadittava kirjallinen todistus, josta on käytävä ilmi tiedoksiannon toimittaja ja vastaanottaja sekä tiedoksiannon ajankohta,
- jos päätös on toimitettu tiedoksi muulla tavalla jollekin muulle henkilölle kuin päätöksen saajalle (sijaistiedoksianto), tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen kolmantena päivänä sijaistiedoksiantoa koskevan tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa toimivaltaiselle hallintotuomioistuimelle. Valitus toimitetaan ensisijaisesti sähköisen asiointipalvelun kautta (<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>). Valituksen voi toimittaa hallinto-oikeudelle myös postitse, sähköpostitse tai tuomalla valituskirjelmän hallinto-oikeuden kirjaamoon. Valitusasiakirjojen on oltava perillä hallinto-oikeudessa viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen kello 16.15. Viranomaiselle toimitetun sähköisen asiakirjan katsotaan kuitenkin saapuneen määräajassa, jos asiakirja saapuu viimeistään määräajan viimeisen päivän aikana laissa tarkoitettulla tavalla. Postittaminen tai muu toimittaminen tapahtuu lähettäjän vastuulla. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu kuitenkin vielä seuraavaan arkipäivään klo 16.15 saakka.

Käsittelymaksu

Hallinto-oikeuden päätöksistä voidaan periä oikeudenkäyntimaksu. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy <https://tuomioistuimet.fi/fi/index/asiointijulkisuus/maksut/oikeudenkayntimaksuthallinto-oikeudessa.html>.

Hallinto-oikeuden osoite

Postiosoite: Hämeenlinnan hallinto-oikeus, Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna

Käyntiosoite: Hämeenlinnan hallinto-oikeus, Hämeenlinnan oikeustalo, Arvi Kariston katu 5, Hämeenlinna

Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Puhelin: 029 56 42210 Faksi: 029 56 42269

OIKAISUVAATIMUSOSOITUS

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että valtion maksuperustelain (150/1992) 6 §:n sekä Suomen riistakeskuksen ja riistanhoitoyhdistysten julkisten hallintotehtävien maksuista vuosina 2026 ja 2027 annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (1218/2025) 1 §:n perusteella määrätyn maksun määrittämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen valtion maksuperustelain 11 b §:n nojalla oikaisua. Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksessa, joka osoitetaan Suomen riistakeskukselle, on ilmoitettava seuraavat asiat:

- vaatimuksen tekijän nimi ja tarvittavat yhteystiedot (postiosoite ja puhelinnumero tai sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset voidaan toimittaa)
- päätös, johon haetaan oikaisua, sekä se, millaista oikaisua vaaditaan ja millä perusteilla sitä vaaditaan.

Jos vaatimuksen tekijän puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen laatijana on joku muu henkilö, oikaisuvaatimuskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja tarvittavat yhteystiedot.

Oikaisuvaatimuskirjelmän liitteet

Oikaisuvaatimuskirjelmään on liitettävä:

- päätös, johon maksun periminen perustuu, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys oikaisuvaatimusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu Suomen riistakeskukselle
- asiamiehen valtakirja, mikäli asiamiehenä ei toimi asianajaja tai yleinen oikeusavustaja.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Jos oikaisuvaatimusta ei ole tehty määräajassa, oikaisuvaatimus jätetään tutkimatta.

Oikaisuvaatimuskirjelmän toimittaminen

Oikaisuvaatimuksen voi toimittaa Suomen riistakeskukselle henkilökohtaisesti, postitse maksettuna postilähetyksenä taikka asiamiestä tai lähettiä käyttäen. Postittaminen tai muu toimittaminen tapahtuu lähettäjän vastuulla. Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Suomen riistakeskukselle ennen kuuden kuukauden määräajan päättymistä, jotta vaatimus voidaan tutkia. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto, määräaika jatkuu kuitenkin vielä seuraavan arkipäivän.

Käsittelymaksu

Oikaisuvaatimukseen annettava päätös on maksuton.

Yhteystiedot

Suomen riistakeskuksen yhteystiedot löytyvät päätöksen etusivulta.